

Ένα Αγρόκτημα από ανακυκλώσιμα υλικά - Ειδικό Δημοτικό Σχολείο Περάματος

Στις αρχές Νοεμβρίου αποφασίσαμε ως Σύλλογος διδασκόντων να συμμετέχουμε στο πρόγραμμα «**Η Ζωή χωρίς σκουπίδια: Μείωση, επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση**», που υλοποιείται με την επιστημονική καθοδήγηση του βιωματικού σχολείου, υπό την αιγίδα της eival. Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση του προγράμματος ακολουθούν τη βιωματική προσέγγιση.

Ταυτόχρονα από τις αρχές του σχολικού έτους, οι δύο μόνιμοι εκπαιδευτικοί του σχολείου, έχουν εντάξει στο σχολικό πρόγραμμα 3 προγράμματα σχολικών δραστηριοτήτων, στα οποία συμμετέχουν όλοι οι μαθητές του σχολείου και όλα τα μέλη του προσωπικού (εκπαιδευτικοί, ΕΕΠ και ΕΒΠ). Τα δύο από αυτά τα προγράμματα έχουν ως θέμα τα ζώα («**Παίζοντας με τον τροχό των ζώων**» και «**Μαθαίνω, τραγουδώ, ζωγραφίζω, αγαπώ και φροντίζω τα ζώα**»).

Ένας από τους στόχους μας ήταν η σύνδεση των προγραμμάτων μέσα από την επιλογή κατάλληλων δραστηριοτήτων. Με μια δραστηριότητα δηλαδή να οδηγούμαστε στην επίτευξη διδακτικών στόχων όσο το δυνατόν περισσότερων προγραμμάτων.

Η **κα Μπουρού** είχε την ιδέα της κατασκευής αγροκτήματος με ανακυκλώσιμα υλικά. Με τη συζήτηση η ιδέα εμπλουτίστηκε και συνδέθηκε με όλους τους τομείς του αναλυτικού προγράμματος.

Στην υλοποίηση του αγροκτήματος συμμετείχαν μαθητές της ανώτερης και κατώτερης βαθμίδας. Άλλοι μαθητές χρειάζονταν περισσότερη και άλλοι λιγότερη βοήθεια. Όλοι οι μαθητές λάμβαναν βοήθεια όταν τη ζητούσαν.

Στο **1^ο στάδιο** αναζήτησαν στο διαδίκτυο εικόνες αγροκτήματος και συζήτησαν για το τι συναντάμε σε ένα αγρόκτημα και ποιες εργασίες γίνονται σε αυτό.

Στο **2^ο στάδιο** τα παιδιά συγκέντρωσαν στην τάξη τους ανακυκλώσιμα υλικά που είχαν φροντίσει πρώτα να τα καθαρίσουν.

Τα υλικά αυτά ήταν:

- Χάρτινο τελάρο μεγάλο από χοντρό χαρτόνι και μικρότερο από λεπτό χαρτόνι (από τη διανομή του καθημερινού γεύματος των μαθητών).
- Χάρτινες συσκευασίες από γάλα των 250ml (που διανέμεται κάποιες μέρες στο πρωινό των μαθητών) και του 1L.
- Χάρτινα στελέχη από ρολά χαρτιού τουαλέτας και κουζίνας.
- Οδοντογλυφίδες.
- Πλαστελίνη.
- Κόλλα ρευστή και στικ.
- Καπάκια πλαστικών μπουκαλιών.
- Πλαστικά ζώα-παιχνίδια (έχουμε αρκετά στο σχολείο, τα περισσότερα χαλασμένα).

Στο **3^ο στάδιο** τα παιδιά σημείωσαν, στο μεγάλο τελάρο, τις κατοικίες των ζώων και τα σημεία στα οποία θα τρέφονταν.

Στο **4^ο στάδιο** επέλεξαν τα αντικείμενα που χρειαζόνταν από τα «σκουπίδια».

Στο **5^ο στάδιο** έβαψαν, έκοψαν και, γενικά, κατασκεύασαν και ετοίμασαν ό,τι θα τοποθετούσαν στο αγρόκτημα.

Στο **6^ο και τελικό στάδιο** κόλλησαν στο τελάρο ό,τι έφτιαξαν και τοποθέτησαν τα ζώα.

Οι **διδακτικοί στόχοι** :

Στον τομέα του **προφορικού λόγου** :

- Να ζητούν τη βοήθεια της εκπαιδευτικού ή συμμαθητή τους.
- Να ονομάζουν τα ζώα και τις αγροτικές εργασίες που γίνονται στο αγρόκτημα (εμπλουτισμός λεξιλογίου).
- Να δομούν πρόταση με το ζώο που θα ήθελαν να έχουν.
- Να περιγράφουν τις δραστηριότητες που πρόκειται να κάνουν για την κατασκευή του αγροκτήματος (χρήση ρημάτων σε μέλλοντα χρόνο).

- Να περιγράψουν με ποιους τρόπους βοήθησαν στην κατασκευή του αγροκτήματος (χρήση ρημάτων σε παρελθόντα χρόνο).
- Να επικοινωνούν μεταξύ τους, κάνοντας διάλογο, σχετικά με το τι συναντάμε σε ένα αγρόκτημα.
- Να εκτελούν απλές και σύνθετες λεκτικές εντολές.

Στον τομέα της **ψυχοκινητικότητας**:

- Να εκτελούν λεπτές, λειτουργικές, κινήσεις (πιάσιμο, μετακίνηση αντικειμένων, σχίσιμο χαρτιού, τύλιγμα-ξετύλιγμα-ξέφτισμα, χρήση ψαλιδιού για κόψιμο διαφόρων τύπων χαρτιού), με ή χωρίς τη βοήθεια της εκπαιδευτικού.
- Να αναπτύξουν τον οπτικο-κινητικό τους συντονισμό (π.χ. να κρατούν το ρολό-χαρτί ή το κουτί από γάλα και να το βιάζουν).
- Να συλλέγουν και να διαχωρίζουν διάφορα αντικείμενα (π.χ. χάρτινες συσκευασίες, πλαστικές συσκευασίες, μικρές-μεγάλες κ.λπ.), με ή χωρίς τη βοήθεια της εκπαιδευτικού.
- Να χρησιμοποιούν γραφικά μέσα (π.χ. δακτυλομπογιές, ξυλομπογιές, μαρκαδόρους, πινέλα), με ή χωρίς τη βοήθεια της εκπαιδευτικού.
- Να χρησιμοποιούν την κόλλα στικ χωρίς να λερώνονται και να κλείνουν το καπάκι μετά τη χρήση.
- Να γνωρίσουν και να χρησιμοποιούν ανακυκλώσιμα μέσα και υλικά για τις χειροτεχνίες τους (π.χ. χαρτόνι, ρολό χαρτιών, χαρτί περιτυλίγματος, εφημερίδες, περιοδικά, κούτες, τενεκεδάκια, πλαστικά μπουκάλια, μεταλλικά πώματα, ξύσματα μολυβιού κ.ά.
- Να τοποθετούν σωστά το κάθε ζώο στο χώρο του,
- Να καθαρίζουν το χώρο τους μετά το τέλος της δραστηριότητας και να τακτοποιούν τα αντικείμενα που χρησιμοποίησαν (μπογιές, κόλλες, ψαλίδια, χαρτιά κ.λπ.).
- Να ασκηθούν σε δεξιότητες λεπτής κινητικότητας.

Στον τομέα των **νοητικών ικανοτήτων**:

- Να αναγνωρίζουν τα ζώα του αγροκτήματος, όταν τα βλέπουν σε μικρογραφίες και σε εικόνες, και να τα ονοματίζουν (οπτική μνήμη).
- Να θυμούνται τις λέξεις που αφορούν κατοικία ζώου (στάβλος, κοτέτσι, αυλή, στάνη, παχνί).
- Να διακρίνουν τα ζώα του αγροκτήματος και να τα ταξινομούν:
 - με κριτήριο την κατοικία τους (σε αυτά που ζουν στο κοτέτσι, στο στάβλο, στην αυλή, ελεύθερα κοντά στο σπίτι)
 - με κριτήριο αν γεννούν αυγά ή μικρά
- Να συγκεντρώνουν την προσοχή τους σε ό,τι κάνουν (π.χ. χρωματισμός κουτιού, κόψιμο χαρτιού κ.λπ.).
- Να διατάσσουν τις συσκευασίες με κριτήριο το μέγεθος (ανιούσα και κατιούσα διάταξη).
- Να κάνουν αντιστοιχίσεις (π.χ. προϊόντα και ζώα που τα παράγουν).
- Να αντιλαμβάνονται χωρικές έννοιες (πάνω, κάτω, μέσα, έξω, μπρος, πίσω, απέναντι, δίπλα).
- Να μετακινούνται νοερά μέσα στο χώρο του αγροκτήματος (π.χ. τι βλέπει το άλογο, αν του αλλάξω θέση ... τι θα βλέπει...).
- Να δημιουργούν έργα τέχνης.
- Να διαβάζουν και να γράφουν ονόματα ζώων (για 2 μαθητές).
- Να ευαισθητοποιούνται σε περιβαλλοντικά θέματα.
- Να αναπτύξουν τη φαντασία τους και τις δημιουργικές τους ικανότητες.

Στον τομέα της **συναισθηματικής οργάνωσης**:

- Να συμμετέχουν σε όλα τα στάδια κατασκευής του αγροκτήματος και να συνεργάζονται με τους συμμαθητές τους για τη δημιουργία του έργου.
- Να αναλαμβάνουν τις ευθύνες τους (π.χ. κάθε παιδί αναλαμβάνει να κατασκευάσει κάτι συγκεκριμένο στο αγρόκτημα νιώθοντας ότι είμαστε συμπαραστάτες στο έργο του).
- Να επικοινωνούν ευγενικά με τους συμμαθητές ή τις εκπαιδευτικούς και να χρησιμοποιούν τις λέξεις «ευχαριστώ», «παρακαλώ», «συγγνώμη».

- Να αναγνωρίζουν την κατασκευή του αγροκτήματος ως προϊόν συνεργασίας με τους συμμαθητές τους και ως ευκαιρία προβολής της δικής τους συνεισφοράς στο τελικό αποτέλεσμα. Να εκτιμούν τον εαυτό τους και τους άλλους.
- Να βιώνουν την συλλογική επιτυχία ως προσωπική επιτυχία.
- Να βιώνουν τη χαρά της δημιουργίας και της αισθητικής απόλαυσης.
- Να εκδηλώσουν ενδιαφέρον για νέες πληροφορίες σχετικά με τα ζώα και τη ζωή στον πλανήτη.

Στην επίτευξη των στόχων έπαιξε σημαντικό ρόλο:

- Η ανάδειξη-προβολή της συνεισφοράς του κάθε μαθητή.
- Η ενίσχυση - ενθάρρυνση του κάθε μαθητή.

Επιμέρους θεματικές ενότητες που αναπτύχθηκαν:

- Τα ζώα του αγροκτήματος.
- Τα προϊόντα που μας δίνουν.
- Η φροντίδα που απαιτούν τα ζώα.
- Οι εργασίες που αφορούν τη δημιουργία και συντήρηση ενός αγροκτήματος.
- Η σημασία της μείωσης των απορριμμάτων μέσω της επαναχρησιμοποίησής τους.

Φωτογραφικό υλικό σχετικά με το έργο υπάρχει στην ιστοσελίδα:

<http://dim-eid-peram.att.sch.gr/autosch/web/index.php/drastiriotites/ekpaideftika-programmata/perivallontikis-ekpaidefsis/50-to-agroktima-tis-anakyklosis>

Βιβλιογραφία:

ΠΑΠΕΑ - Πλαίσιο Αναλυτικού Προγράμματος Ειδικής Αγωγής (ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ 301/1996 ΦΕΚ 208 Τ.Α' 29-8-1996).